

*Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu
Profilaktyki
i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
za rok 2018.*

Mieścisko, 2019r.

S p r a w o z d a n i e **z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania** **Problemów Alkoholowych za rok 2018.**

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.

(t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm.).

Art. 1 ust. 1 cytowanej ustawy stanowi, że: „Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy”.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowanych na poziomie samorządów gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych.

Gminy, z racji dysponowania największą wiedzą o problemach alkoholowych swoich społeczności oraz dostępnych zasobach, mogą tym samym przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności.

Ustawodawca stanowi, iż „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy” (art.4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Zadania te w szczególności obejmują:

I Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W tym zakresie:

1. Prowadzenie Punktów Konsultacyjno-Edukacyjnych dla Osób z Problemem Alkoholowym w Mieścisku i Popowo Kościelnym. W ramach Punktów realizowane były następujące zadania:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych od alkoholu do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień oraz kierowanie na leczenie specjalistyczne,
- motywowanie osób pijących ryzykowanie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

W zakresie poradnictwa i edukacji w Punkcie między innymi uzyskać można było wiedzę na temat:

- picia szkodliwego, uzależnienia, współuzależnienia, sytuacji dzieci w rodzinie alkoholowej,
- zjawiska przemocy domowej,
- problemów pijących nastolatków,
- bazy adresów i ofert profesjonalnych placówek pomocowych na terenie powiatu i województwa.

W Mieścisku Punkt Konsultacyjno-Edukacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym czynny był raz w tygodniu, we wtorki w godz. 15⁰⁰ do 18⁰⁰. W Popowie Kościelnym w ostatni wtorek miesiąca od godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰. Podkreślić należy, że osoba zatrudniona w Punktach jest certyfikowanym terapeutą uzależnień. Szczegółowe sprawozdanie z działalności Punktów stanowi **załącznik nr 1 i nr 2** do niniejszego sprawozdania.

2. Sprawowanie dyżurów w Punkcie Konsultacyjno-Edukacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym w Mieścisku przez członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z tej formy pomocy korzystają osoby, które utrzymują abstynencję oraz osoby, które skierowane zostały przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów w Mieścisku celem otrzymania wsparcia do czasu podjęcia leczenia odwykowego na oddziale leczenia uzależnień.
3. Od 12 lutego 2018 roku w Punkcie Konsultacyjno-Edukacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym w Mieścisku można było skorzystać z bezpłatnych porad psychologicznych udzielanych raz w tygodniu w poniedziałki w godz. od 15⁰⁰ do 17⁰⁰. Świadczona pomoc ma na celu zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz osób zagrożonych uzależnieniem.
4. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w spotkaniach plenarnych i grupach roboczych.
5. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie kierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Policja, Prokuratura, Sąd).
6. Do Punktu Konsultacyjno-Edukacyjnego dla Osób z Problemem Alkoholowym przekazano ulotki i broszury (dla osób pijących szkodliwie, uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin): „Masz problem ze zrozumieniem swoich pociągów? A może to dzieci nie rozumieją Ciebie?”, „Czy Twoje picie jest bezpieczne”, „Jeśli w twojej rodzinie są powody do zmartwień”, „Synu, czy wiesz, że będziesz podobny do mnie?”, „Mamo, czy wiesz, że będę podobna do Ciebie?”, „Zawsze możemy na siebie liczyć”, „Fajna z nas rodzina, bo zawsze mamy dla siebie czas”, „To prawdziwa gratka mieć takiego dziadka”, „Wpływ uzależnienia na życie rodzinne, diagnoza problemu i formy pomocy”, „Wzory spożycia alkoholu, picie szkodliwe i uzależnienie”.

II Zgodnie z art. 4¹ ust. 3 oraz art. 24, 25 i 26 ust. 3 GKRPA podejmowała czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Postępowanie powyższe dotyczy jedynie wybranych kategorii osób uzależnionych.

1. Przesłanki do wdrożenia takiego postępowania określa art. 24 ustawy, wskazując osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny. O zastosowaniu wobec osoby uzależnionej zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego stanowi Sąd Rejonowy.

Do zadań Komisji w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia należy:

1. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia i udzielanie pomocy w tym zakresie (informowanie o możliwościach podjęcia leczenia, uzgadnianie terminów w zakładach leczenia odwykowego, itp.),
 - wśród osób zgłoszonych na Komisję rozdysponowano materiały edukacyjne otrzymane z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach występowania nadużywania alkoholu w rodzinie.

W roku 2018 wpłynęło **17 wniosków**, w tym:

Policja	Rodzina	Inne podmioty	Ośrodek Pomocy Społecznej	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Punkt Konsultacyjno-Edukacyjny
6	5	2	3	0	1

- wzywanie na rozmowę osób, w stosunku do których wpłynęło zgłoszenie o występowaniu przesłanek z art. 24 ustawy i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 i/lub poddania się leczeniu odwykowemu. Rozmowy przeprowadzone są podczas posiedzeń zespołu ds. leczenia GKRPA, których w **2018** roku odbyło się **7**. Łącznie wezwano **28 osób** (w tym 2 członków rodziny) - zgłosiło się **12 osób**.
- kierowanie wniosków do:

Komisariat Policji w Skokach	Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku	Sąd Rejonowy Wydział III Rodzinny w Wągrowcu	Biegle Sądowe
Wniosek o udzielenie informacji o osobie nadużywającej alkoholu	Wniosek o udzielenie informacji o osobie nadużywającej alkoholu	Wnioski o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego	Wnioski o przeprowadzenie badania i wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu
0	8	6	6

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieścisku na bieżąco współpracuje z Poradnią Odwykową w Wągrowcu, Zakładem Leczenia Uzależnień w Charcicach, Wojewódzkim Szpitalem dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Gnieźnie, Sądem Rejonowym i Zespołem Kuratorskim w Wągrowcu, Komisariatem Policji w Skokach oraz grupami AA działającymi na terenie powiatu wągrowieckiego.
3. Sfinansowano 6 opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i poniesiono koszty opłaty sądowej za 6 wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Wągrowcu Wydział III Rodzinny i Nieletnich.
4. W dniu 24.04.2018 r. podjęta została uchwała Rady Gminy Mieścisko w sprawie pomocy finansowej Gminie Piła z przeznaczeniem na podejmowanie czynności wobec osób nietrzeźwych z terenu naszej gminy przewidzianych przepisami ustawy z dnia 28 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

III W dziedzinie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

1. Na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania w dniach 25.04.2018 r. w Szkole Podstawowej w Popowie Kościelnym przeprowadzone zostały warsztaty poruszające tematykę wulgaryzmów i kultury osobistej pt. „Kultura zachowania się” oraz asertywności i sztuki rozwiązywania konfliktów pt. „Konflikt wieku młodzieńczego”. W warsztatach udział wzięło 70 uczniów. Szkoła Podstawowa w Mieścisku natomiast wybrała tematy dotyczące komunikacji interdyscyplinarnej i kompetencji emocjonalnych „Rozumieć i być rozumianym”.
2. Podobne warsztatów przeprowadzone zostały w dniach 15-16.11.2018 r. w Szkole Podstawowej w Mieścisku. Zakupiono 6 warsztatów profilaktycznych poruszających następujące tematy: „Agresja i przemoc”, „Czym jest i co nam daje motywacja”, „Czym jest i o nam daje prowokacja”, „Czym jest i co nam daje motywacja”, „Multimedia i uzależnienia od Internetu”. Z warsztatów ogółem skorzystało 141 uczniów.
3. Ponadto przeszkolono 52 nauczycieli przygotowując ich do realizacji programu profilaktycznego „Szkolna interwencja profilaktyczna”.
4. Dla młodzieży uczącej się w klasach IV-V Szkoły Podstawowej w Mieścisku i Popowie Kościelnym w 2017 roku rozpoczęto realizację zintegrowanego programu profilaktycznego Domowi Detektywi „Jaś i Małgosia na tropie”. Program ten znajduje się w katalogu europejskich programów rekomendowanych przez Europejską Bazę Przeciwdziałania Narkomanii oraz Bank programów

rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, posiada najwyższy, bo aż III stopień rekomendacji, co niewątpliwie świadczy o jego wysokiej skuteczności. Program ma na celu przede wszystkim:

- opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród nastolatków, wpływa na ograniczenie częstości picia alkoholu przez uczniów,
- zmniejsza intencję uczniów dot. picia alkoholu w przyszłości,
- wpływa na wzrost wiedzy uczniów na temat problemów, jakie mogą wiązać się z piciem alkoholu przez i młodzież,
- oparty jest na skutecznych strategiach profilaktycznych, potwierdzonych w wielu badaniach ewaluacyjnych,
- angażuje uczniów, rodziców i nauczycieli,
- treści profilaktyczne podane są w formie zabawy, komiksów, zadań domowych do wspólnej pracy z rodzicami.

W 2017 roku zakupione zostały materiały edukacyjne do przeprowadzenia programu. Realizatorami programu byli nauczyciele-wychowawcy klas oraz szkolni koordynatorzy programu (pedagodzy, psychologowie lub koordynatorzy szkolnych programów profilaktycznych), którzy zostali przeszkoleni w dniach 2 i 3 marca 2017 r. Ogółem przeszkolono 14 osób ze Szkoły Podstawowej w Mieścisku i Popowie Kościelnym. Zakończenie i podsumowanie programu nastąpiło w 2018r. Ogółem w programie uczestniczyło 131 dzieci, 150 rodziców i 11 nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Mieścisku oraz 32 uczniów, 30 rodziców i 3 nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Popowie Kościelnym.

5. Prowadzenie Świetlicy Środowiskowej w Mieścisku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Szczegółowe sprawozdanie z działalności Świetlicy stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego sprawozdania.

6. Bardzo ważną formą pomocy skierowaną do dzieci z rodzin z problemem alkoholowym był program dożywiania realizowany w szkołach. Programem objęto 4 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

7. W ciągu całego roku na bieżąco dystrybuowane są ulotki o działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i możliwościach uzyskania pomocy w zakresie problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

8. Na wniosek Komendy Powiatowej Policji w Wągrowcu dofinansowano zakup nagród na Powiatowy konkurs filmowy „Wolny od uzależnień”.

9. Na wniosek Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kłęcku dofinansowano zakup nagród na festyn rodzinny o charakterze profilaktycznym tj. VI Wielkiej Zabawy „Zdrowie i profilaktyka to nasza praktyka”.

IV W zakresie wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- brak wniosków o przyznanie dotacji lub innej formy wspomagania.

V W zakresie podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowaniem prze sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

1. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych (w zakresie objętym ustawą, Uchwałą Rady Gminy oraz zezwoleniem).

Przeprowadzona została 1 kontrola w dniu 2 lipca 2018 r. Skontrolowano wszystkie 24 punkty, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień.

2. W dniu 12 grudnia 2018 r. dla przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie naszej gminy zorganizowane zostało szkolenie pt. „Kompedium wiedzy w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu”. Szkolenie odbyło się w formie stacjonarnej w siedzibie Urzędu Gminy Mieścisko w dwóch 45 minutowych sesjach. Wzięło w nim udział 13 osób, w tym 11 sprzedawców napojów alkoholowych i 2 członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracownik Urzędu Gminy Mieścisko odpowiedzialny za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Podczas szkolenia poruszone zostały takie tematy jak: sprzedaż alkoholu w Polsce - podstawy prawne, rozpoznawanie wieku klienta na podstawie wyglądu, mechanizmy psychologiczne uzależnienia od alkoholu, prawne aspekty sprzedaży i podawania alkoholu oraz trening asertywności czyli zasady odmawiania sprzedaży napojów alkoholowych oraz przykłady próśb o okazanie dowodu osobistego.

3. Zgodnie z art. 18 ust. 3a Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniowała wnioski o udzielenie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Gminy. W tej sprawie wydanych zostało 24 postanowień.

VI W zakresie wspierania zatrudnienia socjalnego:

- brak wniosków w tej sprawie.

Opracowała:

Anna Twardowska
Z-ca Przewodniczącego Gminnej
Komisji Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Mieścisku